

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ενότητα 15^η

Το ρήμα "έχω" -

Δανεικές λέξεις - Σύνθετες λέξεις

☐ Το ρήμα **έχω**, όπως και το ρήμα είμαι, ονομάζεται **βοηθητικό**, γιατί μας βοηθάει να σχηματίσουμε άλλους τύπους ρημάτων. Κλίνεται ως εξής:

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	
εγώ	έχω
εσύ	έχεις
αυτός, -ή, -ό	έχει
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	
εμείς	έχουμε
εσείς	έχετε
αυτοί, -ές, -ά	έχουν

☐ Υπάρχουν κάποιες λέξεις που τις χρησιμοποιούμε στην ελληνική γλώσσα, αλλά τις έχουμε δανειστεί από ξένες γλώσσες. Αυτές λέγονται **δανεικές** λέξεις.

Π.χ. *άλμπουμ, γκαράζ, γκολ, ίντερνετ, κέικ, μπάσκετ, μποξ, ραντάρ, σάντουιτς, τοστ, φαξ, φιλμ, φλας, ασανσέρ, καλοριφέρ, μπολ, κομπιούτερ, κλόουν, πλαζ, ματς κ.ά.*

✙ Οι λέξεις αυτές δεν κλίνονται. Επομένως δεν αλλάζουν στις πτώσεις, ούτε στον ενικό ούτε στον πληθυντικό αριθμό.

Π.χ. *Η ομάδα μας έβαλε ένα γκολ. --- Η ομάδα μας έβαλε πολλά γκολ.*

Έφαγα ένα τοστ. --- Έφαγα δύο τοστ.

☐ **Σύνθετη** λέγεται μια λέξη που σχηματίζεται από δύο άλλες λέξεις. Μερικές από αυτές τις σύνθετες λέξεις σημαίνουν ό,τι ακριβώς σημαίνουν οι δύο λέξεις μαζί ενωμένες με το "και".

Π.χ. μπαινο β γαίνω	⇒	μπαίνω και βγαίνω
μαχα φ οπίζουνα	⇒	μαχαίρια και πφούνια
καστανό ξ ανθος	⇒	καστανός και ξανθός

✙ Συνήθως, όταν ενώνονται δυο λέξεις για να σχηματίσουν μια σύνθετη λέξη, ανάμεσά τους μπαίνει το φωνήεν **ο**, που ονομάζεται **συνδετικό φωνήεν**.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1.- Να γράψεις στα κενά των παρακάτω προτάσεων το σωστό τύπο του ρήματος έχω.

- Τι _____; Δε μου φαίνεσαι πολύ καλά.
- Δεν _____ μαζί μου αυτό που μου ζήτησες.
- Τα παιδιά _____ να κάνουν πολλά μαθήματα.
- Πότε _____ τα γενέθλιά του;
- Σήμερα _____ ελεύθερο χρόνο για να παίξουμε.
- Τι _____ να πείτε γι' αυτό;

2.- Να γράψεις δίπλα από τις ξένες λέξεις τις συνώνυμές τους ελληνικές.

βόλεϊ	⇒	_____
τένις	⇒	_____
ρεστοράν	⇒	_____
ματς	⇒	_____
φούτμπολ	⇒	_____
κολιέ	⇒	_____
γκαζόν	⇒	_____
πλαζ	⇒	_____

ποδόσφαιρο
πετοσφαίριση
γρασίδι
παραλία
περιδέραιο
αγώνας
αντισφαίριση

3.- Να ενώσεις τις λέξεις που ταιριάζουν για να σχηματίσεις σύνθετες λέξεις.

πόρτες
ανεβαίνω
μέρα
πηγαίνω
καστανός
νότια
ανάβω
κουτάλια

νύχτα
παράθυρα
πιρούνια
κατεβαίνω
σβήνω
ξανθός
δυτικά
έρχομαι